

Til medlemmer af Folketingets Uddannelsesudvalg

Dato
14.02.2008

Efterskoleforeningen
Vartov
Farvergade 27, H, 2.
1463 København K

Tlf. 33 12 86 80
Fax 33 93 80 94

info@efterskole.dk
www.efterskole.dk

Foreningens formand
Troels Borring
Stationsvej 62
5792 Arslev
Tlf. 58 59 83 22
Troelsb@efterskole.dk

Sekretariatsleder
Sophus Bang Nielsen

Økonomi i forbindelse med obligatorisk brobygning

Foreningen for Husholdnings- og Håndarbejdsskoler og Efterskoleforeningen ønsker hermed at henlede Folketingets Uddannelsesudvalg på dels nogle ændrede forudsætninger i forbindelse med tilskudsreduktion, medens eleverne er i obligatorisk brobygning, dels at nogle frie kostskoler i landdistrikter og på øer får uforholdsmæssigt store ekstraudgifter i forbindelse med transport til ungdomsuddannelsesinstitutionerne i forbindelse med den obligatoriske brobygning.

Lovgivningsmæssige forudsætninger

Af L171 – forslaget til ændret vejledningslov – fremgik, at der på det kommunale område ville være en besparelse på 23 mio. kr. ved reduceret undervisningstid mm., og at det statslige tilskud til de frie skoler ville blive reduceret med 21 mio. kr. ved takstreduktion i forbindelse med de 10 dages obligatoriske brobygning. Der blev endvidere anført, at der var forudsat en reduktion af det kommunale bloktilskud svarende til de kommunale mindredgifter i forbindelse med 10. klasse elevernes obligatoriske brobygning.

Takstreduktion til kostskoler, men ingen reduktion i kommunale bloktilskud

Takstreduktionen for elever på efterskolernes 10. klasse udgør i skoleåret 2008/09 godt 19 mio. kr. og på husholdnings- og håndarbejdsområdet godt ½ mio. kr. Finanslovens takster får virkning med 5/12 effekt i finansåret 2008, men de får også virkning for elever i skoleåret 2007/08 allerede fra 1. januar 2008, skønt den nye lov med brobygningsreduktionen først træder i kraft 1. august 2008.

Da Finansloven først vedtages i april 2008, får ændringen dermed karakter af lovgivning med tilbagevirkende kraft. Det har hidtil været praksis, at nye tillægstakster først er blevet sat i kraft i det første hele finansår efter en vedtaget ændring i tillægstakster.

Undervisningsministeriet har oplyst, at det er aftalt med kommunerne, at der alligevel ikke skal ske reduktion i deres bloktilskud. Undervisningsministeriet har

oplyst, at begrundelsen for at friholde kommunerne for reduktion i bloktilskuddet er, at folkeskoleeleverne også hidtil har været i brobygning i 10. klasse. Det er imidlertid en sandhed med modifikationer, idet tilmeldingen til folkeskolens 10. klasse med brobygning i skoleåret 2006/07 var på knap 20 %, et tal der dog ifølge tal for tilmelding til ungdomsuddannelser i skoleåret 2007/08 er steget til 70 %.

2008-2011 gælder overgangsregler for tilskud til frie grundskolers elever i 10. klasse. Da tilskuddet til de private grundskoler følger folkeskolens udgiftsniveau betyder ministeriets afgørelse, at der fra 2012 ikke som forudsat ved lovens vedtagelse vil ske reduktion i tilskuddet til de frie grundskoler.

Konsekvensen er således, at det i 2008-2011 alene er de frie skoler, der reduceres i tilskud i forbindelse med obligatorisk brobygning, og at det fra 2012 alene er de frie kostskoler, der får mindre tilskud. At det således fra 2012 alene er de frie kostskoler, der får mindre i tilskud, kan virke dobbelt uretfærdigt, på baggrund af at efterskoler og husholdnings- og håndarbejdsskoler begge har en undervisnings- og tilsynsforpligtelse, når eleverne om eftermiddagen har afsluttet deres ophold på brobygningsinstitutionen. Det skal i øvrigt bemærkes, at logistikken omkring ungdomsuddannelsernes udbud af brobygningsforløb flere steder ser ud til at forhindre, at efterskolerne har mulighed for at have samtlige 10. klasse elever af sted samtidig. Derved reduceres skolernes mulighed for at spare lærerlønninger i forbindelse med de obligatoriske brobygningsforløb.

Også forskellige vilkår, når det gælder transportudgifter i forbindelse med brobygning (L26)

De fleste elever i folkeskolens 10. klasse, fra 10. klasse centre og de fleste elever på husholdnings- og håndarbejdsskoler har relativt kort til ungdomsuddannelsesinstitutioner, og kan typisk gøre brug af kollektiv trafik.

I modsætning hertil er mange efterskoler placeret langt fra ungdomsuddannelsesinstitutioner, og en del af skolerne har ringe eller ingen mulighed for at bruge kollektiv trafik. Værst er situationen for skoler placeret på øer, hvor der i flere tilfælde må regnes med knap 2.000 kr. i transportomkostning i forbindelse med 10 dages obligatorisk brobygning.

Udgiftsvariationen er således fra 0 kr. til knap 2.000 kr. pr. elev i forbindelse med den obligatoriske brobygning.

Lovforslag L26 indeholder et forslag om, at Efterskoleforeningen administrerer tilskud til nedsættelse af transportudgiften i forbindelse med efterskole- og husholdnings- og håndarbejdsskoleelevernes brobygning. Endvidere gives der bemyndigelse til, at ordningen kan tilrettelægges, så de største tilskud gives til de skoler, der har de største udgifter per elev.

Lovforslaget indeholder imidlertid kun 2.2 mio. kr. til fordeling blandt de frie kostskolers elever, hvilket skal ses i forhold til en forventet udgift på 7-8 mio. kr. Der må på dette område regnes med en egenbetaling af en del af transportudgiften, men hvis denne egenbetaling ikke skal blive meget stor og dermed føre til forhøjelse af skolepengene, vil der være brug for et forhøjet tilskud i størrelsesordenen 3-4 mio. kr.

Notat Sophus Bang Nielsen